

Mere forretningsorientere

Et erhverv med dårlig økonomi uden store muligheder for vækst. Sådan er landbruget ofte blevet omtalt i medierne i de senere år, og fakta er da også, at en del landmænd har store økonomiske problemer, nogle er sågar gået konkurs, fordi de i de gode år før finanskrisen investerede og gældsatte sig i en grad, der gjorde dem sårbare i nedgangstider.

Men fakta er også, at mange landmænd gør det godt og både forstår at skabe store overskud og drive en solid virksomhed.

Desuden er det et faktum, at der er basis for vækst i dansk Landbrug. "At der er et markant vækstlag blandt landbrugsvirksomhederne", som SEGES - et udviklingshus, der skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og fødevarerhverv - udtrykker det i sin beskrivelse af et igangværende projekt, der har til formål at afklare, hvor væksten skal komme fra i landbruget.

- Målet er at styrke konkurrencekraften i dansk landbrug, at styrke vækstpotentialet og udpege tiltag, der kan udvikle landmandens forretning, siger Ivan Damgaard, der er chefkonsulent i afdelingen Kompetencer & Vækst hos SEGES. Og han fortsætter:

Understøtte investorers interesse
- Ved at synliggøre vækstlagene i dansk landbrug vil man bl.a. understøtte investorers interesse i at udvikle landbrugsvirksomheder i landdistrikterne. En effekt vil derfor være, at

pengeinstitutter og andre investorer får øget interesse for investeringer i landbruget, og at små og mellemstore landbrugsvirksomheder kan få gavn af viden om bl.a. ledelse og strategi i vel-drevne og vækstorienterede landbrug.

Projektet sætter fokus på de landmænd, som gør det godt, og som forstår at skabe vækst.

- I projektet har vi udpeget "top 2% landmænd" målt på bl.a. deres evne til at generere driftsresultat og en minimums soliditetsgrad. Det er landmænd, som er i en klasse for sig selv, når det gælder om at præstere på bundlinjen, og som driver hvad jeg vil kalde økonomisk bæredygtige virksomheder. Blandt dem har vi gennemført 30 dybdeinterviews med en antropologisk vinkel, idet en antropolog har "kigget ind i" disse mennesker for at afdække, hvad de har til fælles, og hvordan de er anderledes end gennemsnitslandmanden, fortæller Ivan Damgaard.

Hvor skal væksten komme fra?
Spørgsmålene, de er blevet stillet, har eksempelvis været: Hvad har de gjort fra finanskrisen til i dag, og hvad agter de at gøre i de næste 5-10 år? Hvilke barrierer, udfordringer og potentialer for forbedret konkurrenceevne og vækst ser de? Hvor skal væksten komme fra i landbruget?

- Vi har fået samlet en viden om, på hvilke parametre landets bedste vækstlandmænd kan forbedre sig yderligere, og så har vi fået en viden, der kan "dryppe" ned gennem lagene til andre landmænd, til den midter-

gruppe på 50-60 pct. af landmændene, som vi gerne vil flytte. Og kan flytte. Dem med dårlig økonomi er svære at flytte, fordi de har meget begrænsede frihedsgrader og skal spørge banken om lov til næsten alt, siger Ivan Damgaard.

Landmanden den irrationelle del
Han påpeger videre, at dansk landbrug er ret unikt globalt set, når det gælder gener inden for dyre- og plan-teavl, byggeri, foder og afsætning. Den irrationelle del af landbrugsvirksomheden er alene landmanden selv, og ofte er det mere hjertet end hovedet, der bliver taget beslutninger med i hverdagen.

” I projektet har vi udpeget "top 2% vækstlandmænd" målt på bl.a. deres evne til at generere driftsresultat og en minimums soliditetsgrad. Det er landmænd, som er i en klasse for sig selv, når det gælder om at præstere på bundlinjen.

Ivan Damgaard

Og tag ikke fejl. Mange er "landmænd af Guds nåde". De har en god bundlinje, som opfylder deres krav, og et godt liv, som til fulde tilfredsstiller dem. Stort er ikke nødvendigvis smukt for alle, men vi har brug for mere forretningsorienterede landmænd i fremtiden. Landmænd, som også er dygtige og professionelle forretningsfolk, understreger Ivan Damgaard og tilføjer:

- De skal have en rationel tilgang til tingene baseret på rettidig omhu, der skal mere praktisk ledelse ind i deres mindset, de skal kunne opbygge en virksomhedskultur og afstikke en kurs for deres virksomhed, de skal være helt afklaret om at udvikle deres virksomhed med et trin ad gangen og arbejde med risikospredning, når der er overskud til det. I det hele taget er overskud vitalt. Økonomisk overskud, fordi i landbruget arbejder man med store udsving p.g.a. en dårlig høst et år, lave priser på markedet andre år osv. Et højt bundniveau er derfor vigtigt, så man er bedre rustet økonomisk til at klare op- og nedture. Men overskud gælder også på den mentale front. Som en af top 2% landmændene udtrykker det med citatet: "Restitution er lig innovation". Top 2% landmanden tager sig tid til at tænke over, om det er det rigtige, der bruges kræfter på lige nu, og hvor mulighederne er for virksomhedens udvikling.

Unge bør tænke sig om
Unge landmænd bør tænke sig om og overveje grundigt, hvad de vil, før de etablerer og forpligter sig (økonomisk). Sådan lyder opfordringen fra SEGES-chefkonsulenten, der

”

Et erhverv med dårlig økonomi uden store muligheder for vækst. Sådan er landbruget ofte blevet omtalt i medierne i de senere år, men fakta er også, at mange landmænd gør det godt og både forstår at skabe store overskud og drive en solid virksomhed.

de landmænd i fremtiden

Fakta

SEGES P/S - landbrugets eget udviklingshus - leverer forskningsbaseret viden, sælger kurser og uddannelser til erhvervet og IT-produkter til landmænd og rådgivere. SEGES beskæftiger sig med det agrofaglige, økonomi og ledelse. Der er ca. 650 medarbejdere.

har involveret en del unge talenter i projektet.

- Hvilken vej foretrækker den unge - ejerleder, direktør, almindelig landmand, driftsleder? Der er flere muligheder i dag, og den unge landmand skal ikke bare overtage forældrenes ejendom, fordi han/hun er tredje eller fjerde generation, hvis det er noget helt andet, han/hun vil. Den unge landmand skal tage stilling til, hvad der er den rigtige ejendom og den rigtige pris, bruge sin sunde fornuft og se professionelt og forretningsmæssigt på det, siger Ivan Damgaard.

Slut med workshop
Ud over vækstlandmænd interviewes også deres bestyrelser i projektet, og input kommer yderligere fra interviews med investorer, to fokusgrupper med unge talenter i landbruget, to netværksmøder med de interviewede landmænd og talenterne, afprøvning af innovationsprocesser og etablering af nye netværk.

Projektet afsluttes med en workshop for landmænd og rådgivere den 7. december 2017.

seges.dk

